

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Den 21. november 2019
MFVM 951

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/2019 af dd.mm.2019 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstofferne: abamectin, *Bacillus amyloliquefaciens* (former subtilis) str. QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Aizawai* strains ABTS-1857 and GC-91, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Israeliensis* (serotype H-14) strain AM65-52, *Beauveria bassiana* strains ATCC 74040 and GHA, clodinafop, clopyralid, *Cydia pomonella* granulovirus (CpGV), cyprodinil, dichlorprop-P, epoxiconazol, fenpyroximat, fosetyl, *Lecanicillium muscarium* strain Ve6, mepanipyrim, *Metarhizium anisopliae* var. *Anisopliae* strain BIPESCO 5/F52, metconazol, metrafenon, *Phlebiopsis gigantea*, pirimicarb, *Pseudomonas chlororaphis* strain MA342, pyrimethanil, pythium oligandrum M1, rimsulfuron, spinosad, *Streptomyces* K61, *Trichoderma asperellum* strains ICC012, T25 and TV1, *Trichoderma atroviride* strain T11 and IMI 206040, *Trichoderma gamsii* strain ICC080, *Trichoderma harzianum* strains T-22 and ITEM 908, triclopyr, trinexapac og triticonazol (Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at forlænge godkendelsesperioden for en række aktivstoffer i AIR III og AIR IV fornyelsesprogrammerne, hvor godkendelsen i henhold til forordning 1107/2009 udløber april 2020. Hvis forslagene bliver vedtaget, vil godkendelsesperioden for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive forlænget med op til 3 år. Forlængelserne er en konsekvens af, at den igangværende genvurdering ikke er færdiggjort, samt en udskydelse af AIR IV fornyelsesprogrammet pga. forsinkelser. Der er ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med disse aktivstoffer skal forlænges. Sagen kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse til følgende aktivstoffer: Clodinafop, epoxiconazol og mepanipyrim, da der på nuværende tidspunkt er godkendte midler med disse stoffer i Danmark. Forslagene forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 5.-6. december 2019. Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stofferne er godkendt i EU i dag. Regeringen mener, at det er hensigtsmæssigt at forlænge godkendelsesperioden for nogle af de pågældende aktivstoffer for at kunne nå genvurderingen, da der kræves ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne.

Regeringen mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt at forlænge godkendelsesperioden for stofferne clodinafop, fenpyroximat, mepanipyrim og rimsulfuron, da der for disse stoffer allerede foreligger en vurdering fra EFSA, der viser en uacceptabel risiko. Regeringen mener heller ikke, at godkendelsesperioden for epoxiconazol skal forlænges, da epoxiconazol er klassificeret som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B, og stoffet dermed er omfattet af afskæringskriterierne. Regeringen agter derfor at støtte forslaget, idet man lægger afgørende vægt på, at godkendelsesperioden for stofferne clodinafop, epoxiconazol, fenpyroximat, mepanipyrim og rimsulfuron ikke forlænges. Desuden lægges der vægt på, at Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter, at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/xx af dd.mm.2019 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstofferne: Abamectin, *Bacillus amyloliquefaciens* (former *subtilis*) str. QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Aizawai* strains ABTS-1857 and GC-91, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Israeliensis* (serotype H-14) strain AM65-52, *Beauveria bassiana* strains ATCC 74040 and GHA, clodinafop, clopyralid, *Cydia pomonella* granulovirus (CpGV), cyprodinil, dichlorprop-P, epoxiconazol, fenpyroximat, fosetyl, *Lecanicillium muscarium* strain Ve6, mepanipyrim, *Metarhizium anisopliae* var. *Anisopliae* strain BIPESCO 5/F52, metconazol, metrafenon, *Phlebiopsis gigantea*, pirimicarb, *Pseudomonas chlororaphis* strain MA342, pyrimethanil, pythium oligandrum M1, rimsulfuron, spinosad, *Streptomyces* K61, *Trichoderma asperellum* strains ICC012, T25 and TV1, *Trichoderma atroviride* strain T11 and IMI 206040, *Trichoderma gamsii* strain ICC080, *Trichoderma harzianum* strains T-22 and ITEM 908, triclopyr, trinexapac og triticonazol.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler artikel 17, som fastlægger, at en godkendelse af et aktivstof kan forlænges i en periode, der er tilstrækkelig til at vurdere en ansøgning om fornyet godkendelse.

Forslaget behandles i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslagene. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen ændrede forslag, eller indenfor en måned forelægge forslagene for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslagene, kan Kommissionen ikke vedtage forslagene. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslagene.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 5.-6. december 2019.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om at forlænge godkendelsen af en række aktivstoffer, der tidligere har været optaget på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler, og som med plantebeskyttelsesmiddelforordningens ikrafttræden den 14. juni 2011 er overført til listen over godkendte aktivstoffer. Stofferne tilhører de såkaldte AIR III og AIR IV fornyelsesprogrammer.

Grunden til at der foreslås en forlænget godkendelse er, at EU vil give tilstrækkelig tid til at tilgodese tid til en ligelig fordeling af opgaver mellem medlemslandene, og at sørge for, at der er tilstrækkelige ressourcer til vurdering og afgørelse mht. stoffernes eventuelle fornyelse.

Godkendelsen forventes forlænget for de nævnte aktivstoffer, hvor godkendelsen udløber i april 2020. Det forventes, at forlængelsen af disse aktivstoffer vil blive op til 3 år. Dermed vil der blive tilstrækkelig tid til at gennemføre vurderingen af ansøgningerne om fornyet godkendelse af de pågældende aktivstoffer.

Nedenfor angives anvendelsesområder, der er vurderet i forbindelse med EU godkendelsen for de stoffer hvor der er midler godkendt i Danmark, samt eventuelle problemområder identificeret i EFSA vurderingen.

AIR III stoffer, som foreslås forlænget, hvor der er godkendt midler i Danmark:

- *Bacillus amyloliquefaciens (former subtilis)* str. QST 713, må kun anvendes til bekæmpelse af visse svampesygdomme; i væksthuse i jordbær, tomat, peber og aubergine, samt på friland i salat, gulerødder, kartofler, raps, hvede, triticale, byg, rug og havre.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Clodinafop, anvendes til ukrudtsbekæmpelse i vinterhvede, vinterrug og triticale.
 - Der foreligger EFSA konklusion som viser uacceptabel risiko for menneskers sundhed.
- Clopyralid, anvendes til bekæmpelse af ukrudt i frøgræs, græsmarker og golfbaner.
 - EFSA konklusionen viser ingen uacceptabel risiko.
- Cyprodinil, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i havre, triticale, hvede, byg og rug.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Dichlorprop-P, anvendes til ukrudtsbekæmpelse i etablerede græsplæner i private haver.
 - EFSA konklusionen viser ingen uacceptabel risiko.
- Fosetyl, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i jordbær, agurk, asier, squash, græskar og melon på friland og i væksthuse, salat på friland samt pryddplanter og planteskolekulturer på friland og i væksthuse.
 - EFSA konklusionen viser ingen uacceptabel risiko.
- Mepanipyrim, anvendes mod gråskimmel i jordbær.
 - EFSA konklusionen viser en uacceptabel risiko.
- Metconazol, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i hvede, byg, rug, triticale og raps samt til vækstregulering i vinterraps om efteråret.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Metrafenon, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i hvede, byg, rug, triticale og raps samt til vækstregulering i vinterraps om efteråret.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Pirimicarb, anvendes til bekæmpelse af bladlus i visse aفرøder i landbrug, gartneri, frugtavl og planteskoler.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Pseudomonas chlororaphis* strain MA342, anvendes til bejdsning af byg i lukkede industrielle anlæg.
 - EFSA konklusionen viser en risiko for forbrugere, men Miljøstyrelsen har været EU-ansvarlig for vurderingen af mikroorganismen og er ikke enig i EFSA's vurdering. Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg om mikroorganismen den 11. januar 2018.
- Pyrimethanil, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i æbler, pærer og jordbær udendørs.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen af stoffet.
- Spinosad, anvendes til bekæmpelse af trips og minerfluer i pryddplanter, agurk og tomat i væksthuse.
 - EFSA konklusionen påpeger en usikkerhed, hvad angår menneskers sundhed.

- Trinexapac, anvendes til vækstregulering af hvede, byg, rug, triticale, havre, rødsvingel, rajgræs, timothe, engsvingel, strandsvingel og hundegræs.
 - EFSA konklusionen viser ingen uacceptabel risiko.

AIR III stoffer, som foreslås forlænget, hvor der ikke er godkendt midler i Danmark:

- Rimsulfuron
 - EFSA konklusionen viser uacceptabel risiko for så vidt angår grundvand.
- Triclopyr
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Triticonazole
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.

AIR IV stoffer, som foreslås forlænget, hvor der er godkendt midler i Danmark:

- Abamectin, anvendes kun i væksthuse som insektbekæmpelse i agurk, courgette, drueagurk, melon, vandmelon, græskar, vintersquash, peberfrugt, tomat, jordbær, snitblomster og potteplanter i væksthuse.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Bacillus thuringiensis subsp. Aizawai* strains ABTS-1857 and GC-91, anvendes til bekæmpelse af larver af sommerfugle i kål på friland, på tomater, agurker og peberfrugt i væksthuse, på prydplanter og planteskolekulturer i væksthuse og på friland samt i æbler, pærer, kirsebær og blommer.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Bacillus thuringiensis subsp. Israeliensis (serotype H-14)* strain AM65-52, anvendes til bekæmpelse af larver af sørgemyg i prydplanter og planteskolekulturer dyrket i væksthuse.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki* strains ABTS 351, PB 54, SA 11, SA12 and EG 2348, anvendes til bekæmpelse af larver af sommerfuglearter (Lepidoptera arter) i grøntsager og prydplanter i væksthuse og på friland.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Beauveria bassiana* strains ATCC 74040 and GHA, anvendes til bekæmpelse af mellus og væksthusspindemider i grøntsager og jordbær i væksthuse.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Cydia pomonella Granulovirus (CpGV)*, anvendes til bekæmpelse af larver af æbleviklere (*Cydia pomonella*) i æbler og pærer.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- Epoxiconazol, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen af stoffet, men det europæiske kemikalieagentur (ECHA) har klassificeret epoxiconazol som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B, og dermed er stoffet omfattet af afskæringskriterierne.
- *Lecanicillium muscarium* strain Ve6, anvendes til bekæmpelse af mellus i agurker, tomater, peberfrugter, jordbær og prydplanter i væksthuse.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Metarhizium anisopliae* var. *Anisopliae* strain BIPESCO 5/F52, anvendes til bekæmpelse af larver af væksthussnudebiller i prydplanter, planteskolekulturer, buskfrugt samt jordbær.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Phlebiopsis gigantea*, anvendes til forebyggelse af rodfordærver (sporeinfektion) på nåletræstød, specielt fyr og gran.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Streptomyces K61*, anvendes til bekæmpelse af frø- og jordbårne svampesygdomme i væksthuse.

- Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Trichoderma harzianum* strains T-22 and ITEM 908, anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i grøntsager og prydplanter i væksthuse, i gulerødder og salat på friland samt i etablerede græsarealer.
- Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.

AIR IV stoffer, som foreslås forlænget, hvor der ikke er godkendt midler i Danmark:

- Fenpyroximat
 - EFSA konklusionen viser, at der er uacceptabel risiko for menneskers sundhed.
- *Pythium oligandrum* M1.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Trichoderma asperellum* strains ICC012, T25 and TV1.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Trichoderma atroviride* strain T11 and IMI 206040.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.
- *Trichoderma gamsii* strain ICC080.
 - Der foreligger endnu ikke en ny EFSA konklusion i forbindelse med revurderingen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Udløbsdatoen for godkendelserne af de nævnte stoffer ligger i april 2020 i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009. Forordningen er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive ændret. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med disse aktivstoffer skal forlænges. Evt. statsfinansielle konsekvenser afholdes, jf. budgetvejledningens retningslinjer, indenfor ressortministeriets egne rammer. Forslagene skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslagene kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse til følgende aktivstoffer: Clodinafop, epoxiconazol og mepanipyrim, da der på nuværende tidspunkt er godkendte midler med disse stoffer i Danmark. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da det afhænger af, om der søges om dispensationer til anvendelse af stofferne i Danmark, eller af om der er alternativer.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslagene vil påvirke miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at stofferne clodinafop, epoxiconazol, fenpyroximat, mepanipyrim og rimsulfuron bør forlænges.

Det Økologiske Råd mener, at der for flere aktivstoffer er egenskaber, som kan føre til, at de ikke længere bør forlænges:

- For herbicidet clodinafop foreligger en EFSA-konklusion, som viser uacceptabel risiko for menneskers sundhed.
- Herbicidet clopyralid er meget mobilt i jord og kan være persistent i både jord og vand.
- For fungicidet mepanipyrim viser EFSA-konklusionen en uacceptabel risiko for miljø.
- Herbicidet dichlorprop-P tilhører gruppen af chlorphenoxy-syrer, som er kendt for at være mobile i jord med risiko for grundvandsforurening.
- Fungicidet fosetyl er tilsyneladende mangelfuldt undersøgt.
- Fungicidet epoxiconazol kan udvise persistens i jord- og vandmiljøet. ECHA har klassificeret epoxiconazol som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B, og dermed er stoffet omfattet af afskæringskriterierne.
- Fenpyroximat er et acaricid, som kan udvise skadelig virkning på reproduktionen. EFSA konklusionen viser således, at der er uacceptabel risiko for menneskers sundhed.
- Fungicidet metconazol udviser persistens i jord
- Fungicidet metrafenon kan udvise persistens i jord og mistænkes for at påvirke reproduktionen/udviklingen.
- Herbicidet rimsulfuron kan potentielt forurene grundvandet idet EFSA-konklusionen viser uacceptabel risiko for så vidt angår grundvand.
- Herbicidet triclopyr kan potentielt forurene grundvandet
- Fungicidet triticonazol er persistent i jord og muligvis mobilt i jord.

Mere generelt beklager Det Økologiske Råd, at tidsplanen for revurderingerne ikke overholdes.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslagene i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen mener, at det er hensigtsmæssigt at forlænge godkendelsesperioden for nogle af de pågældende aktivstoffer for at kunne nå genvurderingen, da der kræves ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne. Regeringen mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt at forlænge godkendelsesperioden for stofferne: Clodinafop, fenpyroximat, mepanipyrim, og rimsulfuron, da der for disse stoffer allerede foreligger en vurdering fra EFSA, der viser en uacceptabel risiko. Regeringen mener heller ikke, at godkendelsesperioden for epoxiconazol skal forlænges, da epoxiconazol er klassificeret som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B, og stoffet dermed er omfattet af afskæringskriterierne. Regeringen agter derfor at støtte forslaget, idet man lægger afgørende vægt på, at godkendelsesperioden for stofferne: clodinafop, epoxiconazol, fenpyroximat, mepanipyrim og rimsulfuron ikke forlænges. Desuden lægges der vægt på, at

Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter, at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.